

دادگر

نشریه سیاسی و حقوقی انجمن اسلامی دانشجویان مستقل
دانشکده حقوق و علوم سیاسی دانشگاه علامه طباطبائی (ره)

سال چهارم / شماره نوزدهم / آذر ماه ۱۴۰۱

کلام امام: امروز آن چیزی که میتواند به بهترین وجهی به صورت یک سلاح مؤثری عمل کند، تبیین مفاهیم عالی اسلامی است در زمینه‌های مختلف. ما در زمینه‌ی مسائل معرفتی، مسائل معارفی، حرفه‌های نگفته زیاد داریم؛ حرفه‌های قابل گفتنی که برای دنیا جذاب و شیرین است، زیاد داریم. در زمینه‌ی مسائل مربوط به سبک زندگی اسلامی، ما خیلی حرف نگفته داریم.

«۱۴۰۰/۹/۱۲ دیدار اعضای مجلس خبرگان رهبری»

راهی که اشتباه رفتیم ۲ حاکمان گمراه مردمان حق طلب ۳

قمة کش مظلوم را اعدام نکنید

پیرامون اتهام محاربه در قانون مجازات اسلامی

نویسنده مهمان

عضو فعال انجمن در
دانشکده

چرخه زندگی انسان در طول تاریخ همواره با نظم، به عنوان ساده‌ترین قانون همراه بوده است و با رشد ابعاد گوناگون زندگی بشر و پیچیده‌شدن نیازهای او، قانونگذاری نیز به عنوان یک «ضرورت اساسی» شکل گرفته است. زندگی اجتماعی انسان نیازمند اصول و معیارهایی است که حق را تعریف نماید، عدالت را عینیت ببخشد و در یک ساختار صحیح نظم عمومی و وحدت جامعه را تنظیم کند و استعدادهای در مسیری سازنده و مثبت و در جهت منافع و آسایش عمومی و امنیت و ثبات اجتماعی جریان یابند. یکی از این قوانین تنظیم کننده مربوط به محاربه است. به موجب ماده ۲۷۹ قانون مجازات اسلامی مصوب ۱۳۹۲، محاربه عبارت است از کشیدن سلاح به قصد جان، مال یا ناموس مردم یا ارباب آنها است، به نحوی که موجب ناامنی در محیط گردد. هرگاه کسی با انگیزه شخصی به سوی یک یا چند شخص خاص سلاح بکشد و عمل او جنبه عمومی نداشته باشد و نیز کسی که به روی مردم سلاح بکشد، ولی در اثر ناتوانی موجب سلب امنیت نشود، محارب محسوب نمی‌شود.

طبق ماده ۲۸۲ قانون مجازات اسلامی حد محاربه چهار مجازات دارد که عبارت است از اعدام، صلب، قطع دست راست و پای چپ و نفی بلد و ماده ۲۸۳ انتخاب هریک از امور چهارگانه را در اختیار قاضی گذاشته است.

البته باید گفت جرم محاربه یک چیز مطلق نیست بلکه مقید است صرف به کاربردن سلاح ایجاد حکم محاربه نمی‌کند. برای این کار لازم است نظم عمومی و امنیت جامعه در معرض خطر قرار گیرد چه در این راستا کسی به قتل برسد یا نرسد. در صورت ایجاد شرایط فوق محاربه تشخیص داده خواهد شد.

علامه طباطبائی (ره) در پاسخ به شبهه‌ای در مورد رفع قصاص می‌فرماید: «رأفت و رحمت بر انسانیت اقتضاء می‌کند قاتل اعدام نشود، در پاسخ می‌گوییم بله و لکن هر رأفت و رحمتی پسندیده و صلاح نیست و هر ترحمی فضیلت شمرده نمی‌شود. چون به کار بردن رأفت و رحمت، در مورد جانی قسی‌القلب... (که کشتن مردم برایش چون آب خوردن است)، و نیز ترحم بر نافرمانی و قانون شکن که بر جان و مال و عرض مردم تجاوز می‌کند، ستمکاری بر افراد صالح است و اگر بخواهیم به طور مطلق و بدون هیچ ملاحظه و قید و شرطی، رحمت را بکار بندیم اختلال نظام لازم می‌آید و انسانیت در پرتگاه هلاکت قرار گرفته، فضائل انسانی تباه می‌شود. «المیزان/ج ۱/ص ۴۳»

خداوند در قرآن میفرماید «ولکم فی القصاص حیاة» حال این سوال مطرح می‌شود که قصاص که جان یک نفر را می‌گیرد چگونه می‌تواند در خود حیات داشته باشد باید گفت این حیات برای افراد دیگر جامعه

محقق خواهد شد اینکه به هر کسی این اجازه داده نشود که به قصد جان افراد و از بین بردن امنیت مردم عمل کند، مسئله مهمی برای جامعه و آیندگان است. اجرای این احکام می‌تواند اثر باز دارندگی در خود داشته باشد که بعدها هر کسی این اجازه را به خود ندهد تا مرتکب این جرم شود. البته تحت یک سری شرایطی بخشش هم می‌تواند باشد که بستگی به شرایط دارد.

این روزها مردم در برابر این حکم واکنش‌های متفاوتی را نشان داده‌اند اما باید گفت بخشی از این واکنش‌ها تحت تأثیر فضای مجازی است به گونه‌ای فضا سازی می‌شود تا ذهن مخاطب از اصل ماجرا به این سمت منحرف شود که مثلاً فرد جوان بود، ورزشکار بود، مادری داشت و... و موضوع اصلی را از یاد ببرد.

افراط در هر امری ناپسند و غیر عقلانی است و این نگاه اگر نسبت به بزهکار است نسبت به بزه‌دیده هم باید باشد و مسلماً او هم انسانی بود که حق حیات و امنیت داشت او هم مادری داشت.

باید خودمان را جای بزه‌دیده هم بگذاریم. اگر این مسئله برای ما هم رخ می‌داد کوتاه می‌آمدیم؟

تشخیص بخشش بنا به نظر دادگاه است ولی باید گفت بخشش در هر امری همان طور که شهید مرتضی مطهری فرموده‌اند باعث می‌شود افراد جانی بالقوه دیگری را به وجود بیاورد و یک تشویقی برای جنایت‌های بعدی جانی باشد.

شرحی برواقعیت‌های پیرامون صداوسیما

عوامل بی‌اعتمادی به رسانه ملی

زمان رسیدن به نتیجه پیگیری کند. ولی نمیتوان منکر شد که در این حوزه کارهای مفیدی انجام نگرفته است. بهتر است که حرفی که توسط مسئولین زده می‌شود و آن چه به عنوان خبر در رسانه ملی پخش می‌شود در یک راستا باشد

هجمه‌های وارده بر صداوسیما

هجمه‌هایی که به صداوسیما وارد می‌شود دور از انتظار نیست، لیکن لزوماً همه‌ی اینها درست نیست. برخی موارد صداوسیما به مقابله با دروغ‌پردازی، شبه افکنی و گمراه سازی افکار عمومی می‌پردازد و فعالانه وارد میدان می‌شود در این موارد طبیعی است که مورد هجمه قرار گیرد. البته برخی نقدهای که از رسانه ملی می‌شود، انتقادهایی درست و به‌حق است. رسانه ملی به هر حال رسانه‌ای برای ملت است و باید بتواند از دیدگاه‌های مختلف استفاده کند.

تاثیر گذاری بر نسل جوان

باتوجه به اینکه رسانه ملی استعداد تاثیرگذاری بسیار زیادی دارد، از این سازمان انتظار می‌رود که با برنامه ریزی دقیق و مشخص کردن اهداف به این موضوع مهم بپردازد. رسانه ملی باید ارزش‌های انقلاب را برای نسل جوان پایدار کند ولیکن می‌بینیم که صداوسیما در این حوزه کم کاری کرده است و به حوزه‌هایی پرداخته که شاید تاثیری خاصی در جامعه نداشته یا اینکه تاثیری منفی بر جامعه و فرهنگ جامعه گذاشته است برای این موضوع میتوان به تبلیغات ضد ارزش صداوسیما با علل مختلف اشاره کرد صرفاً با دلیل درآمد. در حقیقت دشمن صداوسیما خود صداوسیما است.

در جنگ نرمی هستیم که رسانه، ابزار و خبرهای آن را می‌توان به گلوله‌های این جنگ قلمداد نمود. یک خبر مهم یا حتی ساده توسط رسانه‌های داخلی و خارجی، زیاد پوشش داده می‌شود ولی آیا اعتماد مردم به هر یک از این رسانه‌های یکسان است؟ قطعاً خیر. شاید خبری که از رسانه خارجی شنیده می‌شود مورد اعتماد بیشتری قرار می‌گیرد و خبری که توسط رسانه‌های داخلی بیان شود نسبت به آن کمتر مورد اعتماد است. حال باید صدا و سیما را در نظر بگیریم که آیا همان میزان اعتمادی که به رسانه‌های خارجی وجود دارد نسبت به این نهاد ملی هم در بحبوحه‌ی این جنگ نرم وجود دارد؟ آگه کمتر شده باشد در کدام مسیر را اشتباه رفته‌ایم؟ می‌توان گفت عدم توجه و بی‌اعتمادی به رسانه ملی خود به خود اتفاق نیفتاده است. بلکه سال‌ها علل گوناگون باعث این اتفاق شده‌اند. یکی از این دلایل اطلاع رسانی دیر هنگام این رسانه نسبت به رسانه‌های به اصطلاح اونور آبی است! نیاز است که رسانه ملی به عنوان اولین صدا حقیقت را منتشر کند و اخبار را قبل تحلیل دروغ رسانه‌های بیگانه بازگو کند همان طور که اشاره شد جنگ رسانه‌ها است و رسانه‌ای پیروز است که اولین خبر را منتشر کند. یکی دیگر از عوامل بی‌اعتمادی، ارائه گزارش یا دادن وعده‌هایی از سوی مسئولین برای انجام کاری است ولی در ادامه دست به فراموشی سپرده می‌شود. اشتباه اینجاست، کاری انجام نگرفته است ولی خبر منتشر می‌شود! لازم است که یا لاقبل رسانه ملی این اخبار و وعده‌ها را پس از

اینکه به نتیجه رسید منتشر

بکند یا اینکه اگر

قبل از آن

پخش

کرد

تا

امروزه رسانه‌های ارتباط جمعی در تمامی کشورها نقش حساس و مهمی را در زمینه‌های مختلف از جمله سیاسی، اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی ایفا می‌کنند. کشور ما نیز از این قاعده مستثنی نیست. مسئله پیام و رساندن و پردازش و همچنین همه گیر کردن آن مسئله مهمی است. این عرصه را می‌توان به یک کارزار عظیم تبلیغاتی تشبیه کرد که نشان دهنده اهمیت و سنگینی مسئولیت رسانه‌های ارتباطی است.

اقبال عمومی مردم جهان به کدام رسانه است؟

رسانه در جهان امروز فقط به تلویزیون محدود نمی‌شود بلکه پیام‌رسان‌ها و شبکه‌های اجتماعی هم در دوران ما نمود و جلوه پیدا کرده‌اند. در حقیقت با پیشرفت شبکه‌های اجتماعی، جهان به دهکده جهانی تبدیل شده است که میتوان به سرعت پیام خود را رد و بدل کرد. برای مثال در کشور آمریکا در یک دهه اخیر آموزش بیشتر از طریق وسایل ارتباط جمعی من جمله شبکه‌های اجتماعی صورت می‌گیرد. در جهان امروز شبکه‌های اجتماعی و پیام‌رسان‌ها بدلیل راحتی از اقبال عمومی بیشتری نسبت به دیگر رسانه‌های جمعی برخوردار هستند. با توجه به نظرات و واقعیت‌ها در ایران از بین رسانه‌های ارتباط جمعی، شبکه‌های اجتماعی نسبت به صداوسیما از اقبال بیشتری برخوردار هستند. البته باید به این موضوع توجه داشت که قشری از جامعه وجود دارد که از بینندگان ثابت رسانه ملی محسوب می‌شوند و نباید گفت که رسانه ملی از اقبال برخوردار نیست. در حقیقت جنگ واقعی جهان پیچیده امروز، جنگ رسانه‌ای است. رهبر معظم انقلاب نیز در این مورد می‌فرمایند: «ایران در اوج خود قرار دارد و در این مقابل اساسی نقش رسانه ملی بسیار مهم است». با توجه به این موضوع نقش رسانه‌ها ارتباط جمعی در کشور ما پررنگ‌تر می‌شود.

حاکمان گمراه مردمان حق طلب

نگاهی به واقعیت عادی سازی روابط با رژیم صهیونیستی

بود را به رسمیت نشناخته و حتی به یک شرط آن را نیز عمل نکرده است.

بر اساس نظر سنجی افکار عمومی جهان عرب که در سال ۲۰۱۸ توس (مرکز عربی پژوهش ها و مطالعات سیاسی) صورت گرفت نشان می‌دهد ۹۲ درصد افکار عمومی

این کشورها رژیم صهیونیستی را تهدیدی برای امنیت منطقه می‌دانند. این کشور به عنوان تهدید ثبات منطقه و غاصب سرزمین فلسطین دانسته می‌شود. واکنش منفی مردم نسبت به خبرنگاران رژیم صهیونیستی و حمل پرچم فلسطین توسط بازیکنان مراکش نشان از وجه واقعی این رژیم در اذهان مردم کشورهای عربی است.

شورهای منطقه در این توافق‌ها رابطه محرمانه گذشته میان خود و رژیم صهیونیستی را علنی کردند و به گسترش روابط پرداختن. و حقوق فلسطینی‌ها را فراموش کردن. این مسئله باعث کاهش اعتبار این حکومت‌ها نزد مردم آن‌ها است.

عربی حضور پیدا کردن بیشتر از آن‌ها است. بعید بنظر می‌رسد رژیم صهیونیستی اجازه دهند که کشور های عربی سود زیادی بدست آورند. به جزء چند توافقنامه حضور چند هزار گردشگر صهیونیستی در کشورهای عربی.

رژیم صهیونیستی می‌خواهد با عادی سازی روابط با کشورهای که در گذشته حاضر نبودن با او رابطه برقرار کنند خود را از انزوای منطقه‌ای خارج کند. و یک ائتلاف منطقه‌ای بر علیه جمهوری اسلامی ایجاد کند. برخی هم این را با هدف کمک به پیروزی ترامپ در انتخابات آمریکا قلمداد می‌کنند. آمریکا می‌تواند در این صورت به کشورهای منطقه که از قدرت ایران وحشت می‌کنند صلاح بفروشد و پایگاه نظامی در آنها مستقر کند.

اخیراً هم صحبت از گشودن حریم هوایی عربستان برای رژیم صهیونیستی بود. این در حالی است که رژیم صهیونیستی پیشنهاد ابتکار صلح عربی که عربستان ارائه داده

سال ۲۰۲۰ بحرین، سودان، مراکش و امارات متحده عربی رسماً روابط خود را با رژیم صهیونیستی آغاز کردند. با گذشت دو سال از آن باعث کاهش مقبولیت حکومت‌های عربی نزد مردم خود شده است و تنها رژیم صهیونیستی که راهبردش عادی سازی روابط است به اهدافش می‌رسد.

رژیم صهیونیستی در ارتباط با کشورهای عربی قرار بود از امنیت آن‌ها دفاع کند اما این رژیم نمی‌خواهند هیچ کشوری برتری نظامی آن را در منطقه از بین ببرد بنابراین مانع فروش اف ۳۵ آمریکایی به امارات شد و در ارتباط امنیتی دوجانبه کشورهای عربی مانع ایجاد کرد.

در عرصه اقتصاد هم رژیم صهیونیستی با چند کشور عربی قرارداد بست. ولی تعداد شرکت‌های صهیونیستی که در کشورهای

پیشروی در خاک یا حفظ تمامیت ارضی؟

مروری بر رخداد‌های اخیر در پی حمله موشکی ایران به کردستان عراق

فاطمه علی نیا

عضو فعال انجمن در دانشکده

مردم و آسیب رسیدن به اموال عمومی، از طریق مرز کردستان صورت گرفته است. ایران طی چندین نامه به کشور عراق اعلام کرد که این

نمی‌دهد که ایران، تمامیت ارضی عراق را تحت شعاع قرار داده است؟ آیا دلیلی برای توجیح این اقدام وجود دارد؟

دولت با وارد شدن در این موضوع اقداماتی صورت دهد اما با این وجود اقدام موثری در این حیطه رخ نداد. در نهایت امر ایران مجبور شد که برای جلوگیری از وارد شدن آسیب بیشتر به امنیت ملی و حفظ منافع عمومی خود وارد عمل گردد و حمله موشکی را علیه گروهک‌های تروریستی عراق، آغاز نماید.

طبق آن چیزی که روایت شد، عدم حضور جمهوری اسلامی ایران در این امر مساوی با ورود هجم گسترده ای از اسلحه، کشته شدن بسیاری از مردم و فراگیر شدن ناامنی در نهایت امر نزدیک شدن به تجزیه و فروپاشی است.

البته واکنش بدی از سمت دولت عراق نسبت به این اقدامات از سمت جمهوری اسلامی ایران داده نشد، چرا که این اتفاق در این چند دهه تکرار شده است. در واقع علل اصلی ورود ایران به این موضوع ناتوانی کشور عراق در منهدم سازی گروهک‌های تروریستی است که به دلیل همسایگی با ایران، این مشکلات کشورمان را تهدید می‌کند پس نمی‌توان این رفتار را به معنای دخالت در امور داخلی کشور عراق دانست.

یکی از گسترده‌ترین مرزهای مشترک کشورمان با عراق است. در طی چند دهه ای اخیر یکی نفوذ اسلحه، مواد مخدر و... از طریق همین مرز بوده است، ایران نیز در جهت حفظ تمامیت ارضی بارها و طی اقدامات مشترک یا انفرادی با دولت عراق، به مبارزه با گروهک‌های تروریستی فعال در این منطقه پرداخت.

ارتباط مستقیم این گروهک‌ها با آمریکا و رژیم صهیونیستی بعد غیر قابل انکاری است. پس ایران نیز در جهت عدم پیشروی این کشورها، مراکز آنها را مورد حمله موشکی قرار می‌دهد. چرا که اقلیم کردستان در مقابله با آمریکا و اسرائیل بی‌اختیار بوده و در رویارویی با گروهک‌های تجزیه طلب سکوت پیش می‌گیرد.

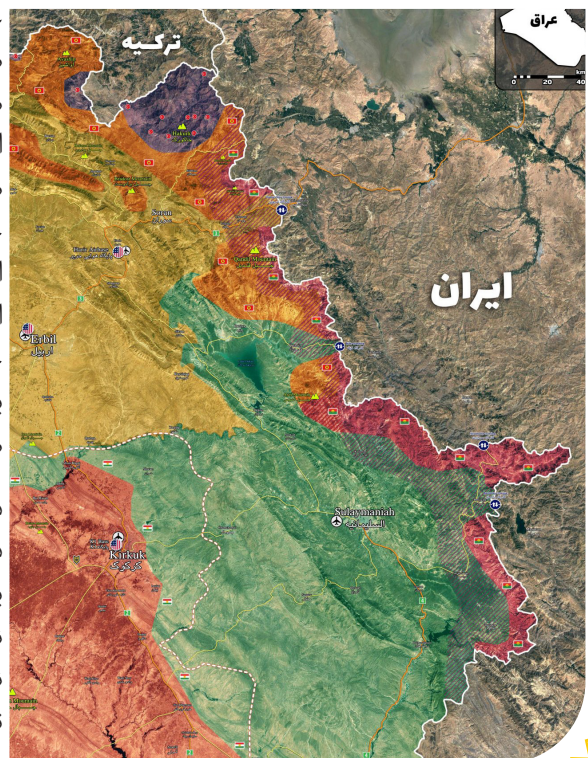
جمهوری اسلامی ایران، اقلیم کردستان عراق را زیر مجموعه‌ای از دولت مرکزی آن می‌داند، اما نکته مهم به دوره صدام در زمان انقلاب باز می‌گردد که او طی مجوزی کردستان را در هر موضوعی خودمختار اعلام کرد؛ این در صورتی است که اقلیم کردستان به خوبی از این موضوع آگاه است که باید در حیطه امنیتی با بغداد هماهنگ باشد تا بتواند در مقابل نیروهای متجاوز ایمن بماند.

در طی چند ماه اخیر و شکل گیری دسته‌ی گسترده ای از اعتراضات که برخی از آنها به اغتشاشات و کشته شدن عده‌ای زیادی از مردم منجر شد، ایران پی برد که یکی از راه‌های نفوذ اسلحه در جهت کشته سازی

ممکن است برای شما هم سوال پیش آمده باشد که آیا حمله موشکی ایران به اقلیم کردستان عراق، نقض تمامیت ارضی این کشور به حساب نمی‌آید؟ اصلاً چرا این اتفاق می‌افتد و ایران با چه پشتوانه ای این کار را انجام می‌دهد؟ آیا این کار روابط ایران و عراق را متأثر نمی‌سازد؟

نماینده‌ی دائم کشورمان در سازمان ملل، در طی سخنرانی، در توضیح رخداد‌های مرز ایران و عراق، و حمله موشکی ایران در ۶ مهر اعلام داشت: پس از رایزنی‌های متعدد جمهوری اسلامی ایران با عراق و اقلیم شمال این کشور، برای ایران گزینه‌ای به جز استفاده از حق ذاتی در جهت دفاع از خود در چارچوب حقوق بین الملل با هدف حفاظت از امنیت ملی خود باقی نمانده است و بر این اساس اخیراً عملیات‌هایی را علیه گروهک تروریستی مستقر در منطقه اقلیم شمال عراق انجام داده است.

آیا این عمل که از طرف کشور ایران رخ داده است به معنی دخالت در امور داخلی عراق نیست؟ و به نوعی معنی این را

شناسنامه

صاحب امتیاز: انجمن اسلامی دانشجویان مستقل دانشکده حقوق و علوم سیاسی دانشگاه علامه طباطبائی (ره)
مدیر مسؤل و سردبیر: علیرضا کریم خانی
صفحه آرا و ویراستار: علیرضا منگلی نسب
هیئت تحریریه: محمود مشهدی علیپور، فاطمه علی نیا، دانیال حسنی سعدی